

Література

1. Завгородній В.А. Правова природа рішень Європейського суду з прав людини. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. Вип. 15(1). С. 19-22.
2. Ісмаїлов К.Ю. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на систему джерел права України. *Держава і право*. 2011. Вип. 51. С. 75-80.
3. Христова Г.О. Позитивні зобов'язання держави у сфері прав людини як новий напрям дослідження у вітчизняній теоретичній юриспруденції. *Вісник академії правових наук України*. 2012. № 2. С. 30-41.

УДК 342.7(043.2)

Кучеренко Д.О., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Токарева К.С., к.ю.н., доцент

ПРАВОМІРНЕ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА

На даний час проблема захисту прав людини – це проблема не окремої держави, саме тому існує нагальна необхідність у створенні єдиних стандартів захисту прав людини, так само як і уніфікованих та доречних принципів їх обмеження.

Слід знати, що собою являють права та свободи людини? Це перш за все певні можливості людини, які:

а) необхідні для її існування та розвитку у конкретно-історичних умовах;

б) об'єктивно зумовлюються досягнутим рівнем розвитку суспільства;

в) мають бути загальними та рівними для всіх людей.

Також, слід зауважити, що права та свободи людини не однотипні, взагалі, доктрина виділяє три покоління прав людини:

1) до прав людини першого покоління відносяться громадянські та політичні права;

2) до прав другого покоління - соціальні, економічні та культурні права;

3) до прав третього покоління - комплексні права (право на розвиток, право на безпечне навколишнє середовище, право на мир і т.д.)

За загальним правилом, права і свободи людини визначають засади правового захисту особи; належать їй від народження, а тому є природними і невідчужуваними, вони є необхідною складовою громадянського суспільства та правової держави зокрема; мають домінуюче значення, бо поширюються на всіх людей, які проживають у

тій або іншій державі; закріплені у національному законодавстві - конституціях країн; визнані міжнародним співтовариством, тобто знайшли відображення у численних міжнародних актах; засновані на принципах свободи, рівності та справедливості й мають універсальний характер; забезпечуються національними засобами правового захисту, а також за допомогою міжнародної процедури в рамках ООН та інших міжнародних організацій, міжнародних судових органів тощо.

Термін «правові обмеження» є спеціальним і конкретним по відношенню до загальномовного поняття «обмеження». Правові обмеження - це «встановлені в праві кордону, в межах яких суб'єкти повинні діяти; це є стримування неправомірної поведінки, що створює умови для задоволення інтересів контрагента (в широкому сенсі слова) і суспільних інтересів в охороні і захисту».

Щодо випадків правомірного обмеження прав і свобод людини, то вони передбачені в багатьох міжнародно-правових актах, насамперед у ст. 29 Загальної декларації прав людини 1948 року: «Кожна людина, здійснюючи свої права і свободи, повинна зазнавати лише таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та з метою задоволення справедливих вимог моралі, громадського порядку та загального добробуту в демократичному суспільстві».

Обмеження можуть бути наступними: особисті (цивільні) права, що стосуються недоторканності особи: право на свободу пересування може бути обмежено на певний строк в умовах надзвичайного стану, наприклад, шляхом введення режиму комендантської години; право на свободу думки, совісті і релігії в окремих випадках може підлягати обмеженням, пов'язаним із заборонаю висловлювати антигромадські думки, або ті, які ганьблять релігійні почуття інших громадян. Група процесуальних прав, які також можна назвати судовими гарантіями, в яку входять, наприклад, право безперешкодного доступу до правосуддя, право на незалежний і неупереджений суд, презумпція невинуватості, право не бути підданим осуду і покаранню за дію або бездіяльність, яка на час її вчинення не була кримінальним злочином (заборона зворотної сили закону), як правило, не підлягає будь-яким обмеженням. У відношенні політичних прав можна говорити про наступні обмеження: обмеження права на участь в управлінні справами держави за віковим цензом; обмеження виборчих прав і т.д. Окрім того, в особливих випадках можуть обмежуватися права на свободу вираження поглядів та свободу зібрань, а для певних категорій громадян - права на вступ у політичні партії.

Отже, разом із неабияким значенням захисту прав і свобод людини, існує гостра необхідність дотримуватись і правових обмежень цих прав для забезпечення безпеки інших людей та суспільства в цілому. Але слід

вказати, що обмеження прав у будь-якому разі має ґрунтуватися на таких принципах, як: законність, істинність та пропорційність.

УДК 342.7:006.03(043.2)

Лисенко Д.Ю., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Токарева К.С., к.ю.н., доцент

РЕАЛІЗАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАПРЯМИ ЇХ УПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Однією із найважливіших проблем сучасного соціального розвитку є відносини між державою та громадянином через створення ефективних національних та міжнародних інструментів захисту прав і свобод людини, як наявність або відсутність основних прав і свобод людини і громадянина є найважливішим показником громадянського суспільства. Прагнення української держави стати повноправним членом світового співтовариства зумовлене зусиллями органів державної влади змінити урядові вектори з метою забезпечення гармонізації міжнародних стандартів прав і свобод людини та національних правових норм.

Систематичний аналіз процесів, що відбуваються в організаційній та регуляторній діяльності ЄС та Ради Європи, свідчить про формування нової парадигми державного управління - гуманізації публічного управління шляхом посилення міжнародної частини механізму захисту прав людини. Основними його ознаками є: подолання існуючих суперечностей та визначення сфер впливу міжнародних правозахисних органів, зокрема судової влади Ради Європи; міжрегіональні запозичення деяких важливих елементів визначення прав людини; поступове формування міжурядової єдиної системи значущих стандартів прав людини [1].

На даному етапі державотворення приєднання України до світового співтовариства та демократична трансформація країни вимагають принципово нового підходу до інституту прав і свобод людини. Водночас змінюється позиція держави щодо загальновизнаних положень міжнародного права прав людини.

Особливо після вступу України до Ради Європи в 1995 р. Норми європейського права активно впливають на національну правову систему та виходять на якісно новий рівень. Визнання та захист основних прав і свобод людини є пріоритетом загальнолюдської цінності.